

Hoogheemraadschap van
Delfland

Bestuursrapportage 2020

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Managementsamenvatting	3
2.1	Voortgang programma's	3
2.2	Delfland en de coronacrisis.....	3
2.3	Verwacht exploitatieresultaat over 2020	4
2.3	Actualisering investeringen	7
3	Rapportage per programma.....	8
3.1	Waterveiligheid	8
3.2.	Waterkwaliteit	9
3.3	Waterkwantiteit	12
3.4	Waterketen	13
3.5	Organisatie en bestuur	16
3.6	Financiën	19
4	Risicomanagement.....	22
	Bijlage 1 Mutaties investeringsplannen en investeringskredieten	24

1 Inleiding

In deze bestuursrapportage (Burap) 2020 rapporteren we per programma over de afwijkingen op de programmadoelen, de prestatie-indicatoren, de exploitatieopbrengsten en -kosten, de investeringsuitgaven en de risico's ten opzichte van de programmabegroting 2020. De peildatum van de Burap is 31 juli 2020.

Een bijzonder aandachtspunt in deze Burap is de impact van de coronapandemie op onze organisatie. Daarom is hierover een aparte paragraaf opgenomen in de managementsamenvatting.

2 Managementsamenvatting

2.1 Voortgang programma's

Voor de meeste programma's geldt dat er nagenoeg geen sprake is van afwijkingen ten opzichte van de doelen zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2020. Ook de streefwaarden op de prestatie-indicatoren (PI's) worden naar verwachting grotendeels behaald. Door de coronapandemie is in een aantal gevallen sprake van vertraging in de processen. Het is op dit moment nog onzeker of deze vertragingen gaan leiden tot afwijkingen in de doelrealisatie.

In hoofdstuk 3 lichten wij per programma de voortgang toe op de prestatie-indicatoren en, indien van toepassing, de afwijking van de doelrealisatie.

2.2 Delfland en de coronacrisis

Sinds het kabinet een intelligente lockdown afkondigde als maatregel om de coronapandemie te bestrijden, op 12 maart 2020, zijn de werkzaamheden voor Delfland ingrijpend gewijzigd. De meeste medewerkers gingen thuis werken en werk in de openbare ruimte kon alleen onder strikte voorwaarden plaatsvinden. Ook bijeenkomsten met groepen mensen konden niet meer doorgaan.

Gelukkig is binnen Delfland het ziekteverzuim niet gestegen en blijft het binnen de norm die daarover voor dit jaar is afgesproken. De inzet en professionaliteit van de organisatie zorgen ervoor dat, ondanks alles, het werk doorgaat. De vitale processen, inclusief die rond besluitvorming, zijn en blijven naar verwachting gegarandeerd.

Algemeen beeld van de gevolgen

Het thuiswerken blijkt voor het veel van ons werk geen grote gevolgen te hebben. Op een aantal dossiers treedt echter wel vertraging op. Het gaat daarbij om de dossiers waarbij fysieke beperkingen van de coronamaatregelen een rol spelen. Het gaat veelal om strategische processen en processen die nog in de ontwikkelfase zitten. WBP6, visieontwikkelingen, innovaties en/of onderdelen waarbij een grote mate van co-creatie met externe partners aan de orde is, zoals ruimtelijke plannen, samenwerkingsprojecten met gemeenten en participatietrajecten.

Ook bij sommige operationele processen hebben die fysieke beperkingen effect op de uitvoering. Zo kunnen minder bedrijfsbezoeken en controles worden uitgevoerd. Ook is er een risico dat een deel van de baggerwerkzaamheden vertraagt.

In de meeste gevallen is nog niet duidelijk of de doelrealisatie in gevaar komt.

Financiële consequenties

De pandemie heeft financiële consequenties voor Delfland. De grootste financiële afwijkingen door corona houden verband met de belastingopbrengsten (programma Financiën): de RBG verwacht per saldo € 4,1 miljoen minder aan opbrengsten door de pandemie en 0,6 miljoen hogere kosten. De lagere belastingopbrengsten houden verband met verwacht hogere kwijtschelding en oninbaarheid. Door de coronacrisis hebben meer belastingplichtigen dan begroot moeite om hun belasting te betalen. Daarnaast mist de RBG rente-opbrengsten bij dwanginvordering wegens de door het Rijk ingestelde renteverlaging van 4% naar 0,1%. De RBG heeft een begrotingswijziging aangeleverd.

Burap 2020

Dossiernummer:1825

Binnen het programma Organisatie en bestuur laten de financiële consequenties van de coronapandemie per saldo een positieve impact op de exploitatie zien. Door de coronamaatregelen wordt dit jaar extra geld uitgegeven aan facilitaire kosten, onder meer om het thuiswerken mogelijk te maken. Maar deze worden gecompenseerd door lagere kosten vanwege:

- een afname van de reiskosten;
- een afname van de kosten voor opleidingen van de Delfland Academie.
- het niet opstarten van nieuwe strategische ontwikkelingen;
- een afname van aanvragen uit het innovatiefonds.

Binnen de overige programma's is sprake van financiële effecten die, of van zeer geringe omvang zijn, of waarvan de omvang nu nog moeilijk te kwantificeren is.

In paragraaf 2.3 *Verwacht exploitatieresultaat over 2020* wordt de financiële impact van de pandemie weergegeven.

Tot slot

De effecten van corona voor de langere termijn zijn ongewis. Veel is afhankelijk van het verdere verloop van de coronaverspreiding, de mogelijkheid van een tweede golf en een vaccin, maar ook van de economische effecten bij bedrijven, particulieren en medeoverheden. In hoofdstuk 3 lichten wij, indien van toepassing, per programma de effecten van de pandemie toe.

2.3 Verwacht exploitatieresultaat over 2020

Bij het vaststellen van deze bestuursrapportage stellen we de exploitatiebegroting 2020 formeel bij voor de verwachte kosten en opbrengsten. Het totaal van de bijstelling bedraagt € 4,4 miljoen nadelig.

Hierbij onderscheiden wij mutaties die corona-gerelateerd zijn en mutaties die niet corona-gerelateerd zijn. De corona-gerelateerde mutaties tellen op tot € 4,4 miljoen nadelig. De niet-corona gerelateerde mutaties komen voort uit mee- en tegenvallers in onze regulierere bedrijfsvoering en tellen op tot € 2,8 miljoen voordelig. Deze mutaties maken onderdeel uit van de te realiseren (ambtelijke) taakstelling die is opgenomen in de begroting 2020 (zie toelichting in paragraaf 3.6).

Daarmee wordt het saldo van de Burap € 4,4 miljoen negatief, hetgeen volledig voor rekening komt van de corona-crisis.

Voorgesteld wordt om het Burap-saldo te verrekenen met een lagere toevoeging aan de reserve niet vrij besteedbaar vermogen, dan is begroot. De geraamde toevoeging aan de reserve niet vrij besteedbaar vermogen wijzigt daardoor van € 21,7 miljoen naar € 17,3 miljoen. Het saldo van de bijgestelde begroting 2020 blijft dan ongewijzigd nihil. Over de bestemming van het uiteindelijk gerealiseerde exploitatieresultaat over 2020 wordt bij de vaststelling van de Jaarrekening 2020 een besluit genomen.

Tabel 1 geeft het bijgestelde exploitatieresultaat over 2020 weer.

Tabel 1: Verwacht resultaat 2020 (mutaties Burap)

P&C-product (Bedragen * € 1 miljoen)	Verwacht resultaat 2020	Voordelig/ Nadelig
Bijstellingen op basis Burap		
Burap corona effecten	4,4	Nadelig
Burap overige effecten	-2,8	Voordelig
Invulling ambtelijke taakstelling	2,8	Nadelig
Onttrekking reserve niet vrij besteedbaar vermogen	-4,4	
Verwacht resultaat na Burap 2020	0,0	

In tabel 2 en tabel 3 zijn respectievelijk de exploitatiesaldi per programma en de factoren van de bijgestelde begroting 2020 weergegeven. In hoofdstuk 3 wordt per programma ingegaan op de oorzaken van de bijstellingen.

Tabel 2 Exploitatiesaldi per programma

(Bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2020	Mutaties Burap 2020	Gewijzigde begroting 2020
Waterveiligheid	24,8	0,8	25,6
Waterkwaliteit	10,3	0,2	10,5
Waterkwantiteit	37,8		37,8
Waterketen	92,3	-0,9	91,4
Organisatie en bestuur	36,2	0,6	36,8
Financiën*	-220,9	0,9	-220,0
Stelpost ambtelijk	-2,9	2,8	-0,1
Totaal resultaat voor bestemming reserves	-22,4	4,4	-18,0
<u>Mutatie reserves en voorzieningen op grond van eerdere besluitvorming VV:</u>			
Storting in reserve tariefdemping zuiveringsheffing (voordeel herfinanciering AWZI Harnaschpolder)	1,4		1,4
Storting/ Onttrekking reserve tariefdemping zuiveringsheffing (verschil tarieven Coalitieakkoord en actuele kostenmodel)	-0,7		-0,7
Storting /onttrekking restant voordelig/ nadelig exploitatieresultaat reserve Niet vrij besteedbaar vermogen	21,7	-4,4	17,3
Totaal resultaat na bestemming	0	0	0

* een minteken betekent een voordelig saldo

Tabel 3 Burap mutaties

Mutaties Burap ¹ (Bedragen in € 1 miljoen)	Bedrag	Opbrengsten(O)/ Kosten(K)	Structureel(S)/ Incidenteel (I)	Toelichting in paragraaf
<u>Directe Corona effecten</u>				
Extra facilitaire kosten	0,4	K	I	3.5
Minder kosten Delfland-Academie	-0,2	K	I	3.5
Minder reiskosten OV	-0,1	K	I	3.5
Lagere kosten Innovatiefonds	-0,3	K	I	3.5
Minder kosten nieuwe strategische ontwikkelingen	-0,1	K	I	3.5
Saldo direct corona effecten	-0,3			
<u>Indirecte corona effecten</u>				
Lagere belastingopbrengsten	4,1	O	I	3.6
Hogere bijdrage aan RBG	0,6	K	I	3.6
Saldo indirecte corona effecten	4,7			
Totaal saldo corona effecten	4,4			
<u>Niet corona-gerelateerde Burap mutaties</u>				
<u>Voordelige niet corona-gerelateerde effecten</u>				
Doorschuiven inspectiekosten Brielsemeerleiding naar 2021	-0,1	K	I	3.3
Doorschuiven bijdrage Molenvlietpark naar 2021	-0,7	K	I	3.3
Hogere opbrengsten uit verkoop groen gas	-1,0	O	I	3.4
Verlaging dienstverleningsvergoeding PPS	-0,9	K	I	3.4
Lagere kosten Grens Overschrijdend Afval Water (GOAW)	-0,6	K	I	3.4
Opbrengsten dividenduitkering door de NWB	-0,8	O	S	3.6
Toename verwachte opbrengst uit detachering	-0,3	O	I	3.6
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren	-0,3	K	I	3.6
Hogere belastingopbrengsten watersysteemheffing	-1,1	O	S	3.6
Hogere belastingopbrengsten zuiveringsheffing	-1,4	O	S	3.6
RBG verlaging exploitatiekosten en jaarrekeningresultaat	-0,1	K	I	3.6
Saldo voordelige niet corona-gerelateerde effecten	-7,3			
<u>Nadelige niet corona-gerelateerde effecten</u>				
Bijdrage vernieuwing van de kade aan de Goudsteen	0,2	K	I	3.1
Hogere kosten inhuur van het projectteam waterveiligheid	0,1	K	I	3.1
Hogere kosten onderhoud regionale keringen	0,5	K	I	3.1

Omschrijving	Bedrag	Opbrengsten(O)/ Kosten(K)	Structureel(S)/ Incidenteel (I)	Toelichting in Paragraaf
(Bedragen in € 1 miljoen)				
Hogere kosten door inhuur, monitoring en verleende subsidies	0,1	K	I	3.2
Hogere kosten bemonstering Aquon	0,2	K	I	3.2
Hogere reparatie- en onderhoudskosten Bergboezem Berkel en Duiker Heerenstraat	1,0	K	I	3.3
Vervallen opbrengsten uit doorbelasting banqueting	0,1	O	S	3.4
Extra en versnelde inspectie leidingen	0,4	K	I	3.4
Structureel lagere baten Grensoverschrijdend Afvalwater noord	0,3	O	S	3.4
Kosten verhelpen calamiteit persleidingbreuk	0,2	K	I	3.4
Uitbreiding wagenpark i.v.m. nieuw vervoersbeleid	0,2	K	S	3.4
Hogere kosten slibverwerking regio noord	0,1	K	I	3.4
Hogere kosten mobiele telefonie	0,2	K	S	3.5
Hogere bijdrage aan het Waterschapshuis	0,1	K	S	3.5
Correctie van pensioenkosten Bestuur	0,1	K	S	3.5
Kosten van arbeidsparticipanten	0,1	K	S	3.5
Training personeel Office365 & MS teams	0,1	K	I	3.5
Inhuur projectleider Wet Open Overheid en Gegevensbeheer op orde	0,1	K	I	3.5
Hogere kosten inhuur voor werkzaamheden Legger	0,1	K	I	3.5
Lagere inkomsten precario	0,2	O	S	3.6
Kostenstijging verzekeringen en Financiële eenheid	0,1	K	S	3.6
Saldo nadelige effecten	4,5			
Totaalsaldo niet corona-gerelateerde effecten	-2,8			
Ambtelijke stelpost				
Invulling ambtelijke taakstelling	2,8	K	S	3.5
Totaal Burap mutaties 2020 (nadelig effect)	4,4			

2.3 Actualisering investeringen

Op basis van de voortgang, uitvoering, aanbesteding en samenwerking met andere partijen in een aantal projecten wordt voorgesteld de investeringsplannen met € 1,0 miljoen en de investeringskredieten met 1,4 miljoen te verhogen.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van alle projecten waarvan het investeringsplan en investeringskrediet worden bijgesteld.

1 Exclusief de budgetneutrale verschuivingen tussen de programma's

Burap 2020
Dossiernummer:1825

Verwacht investeringsvolume 2020

De verwachting is dat over 2020 een investeringsvolume van in totaal € 24,9 miljoen wordt gerealiseerd. Dit is per saldo € 3,1 miljoen lager dan in de begroting 2020 was voorzien. De afname wordt grotendeels veroorzaakt door vertragingen in projecten en doordat prioriteit is gegeven aan grote reparaties (waterkwantiteit) die vanuit de exploitatie worden bekostigd. De oorzaken worden toegelicht in hoofdstuk 3. In tabel 5 zijn op programmaniveau de verschillen gepresenteerd tussen de investeringsuitgaven volgens de begroting 2020 en de verwachte realisatie 2020.

Tabel 4: Verloop investeringsuitgaven per programma

Investeringsuitgaven per programma (bedragen in € 1 miljoen)	Geraamde investeringen Begroting 2020	Bijstelling Burap 2020	Geraamde investeringen Burap 2020
Waterveiligheid	10,0	3,0	13,0
Waterkwaliteit	3,0	-0,7	2,3
Waterkwantiteit	9,0	-2,4	6,6
Waterketen	5,0	-2,6	2,4
Organisatie en bestuur	1,0	-0,4	0,6
Financiën			
Totaal	28,0	-3,1	24,9

3 Rapportage per programma

3.1 Waterveiligheid

Binnen dit programma verlopen de doelrealisatie en de voortgang prestatie-indicatoren conform de begroting voor zowel de programmalijs Waterveiligheid als Waterbewustzijn.

Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator met streefwaardenvoet ²	Begroting 2020	Prognose 2020
<i>Primaire waterkeringen op orde (55 kilometer)</i>	100%	100%
<i>Regionale waterkeringen op orde (437 kilometer)</i>	84%	84%

Exploitatie

Programmalijs (Bedragen* € 1 miljoen)	Begroting 2020	Mutaties Burap 2020	Gewijzigde begroting 2020
Waterveiligheid	24,5	0,8	25,3
Waterbewustzijn	0,3	-	0,3
Totaal	24,8	0,8	25,6

De begroting wordt met € 0,8 miljoen naar boven bijgesteld. De mutaties betreffen de programmalijs Waterveiligheid.

² Percentage keringen dat voldoet aan de norm op basis van het actuele oordeel voor de primaire en regionale keringen. Delfland beoordeelt elke 12 jaar of de keringen aan de norm voldoen. Voldoet een kering niet, dan nemen wij passende maatregelen waaronder groot onderhoud, dijkversterking en calamiteitenbestrijding. De PI geeft de mate van veiligheid weer op basis van de beschikbare toetsresultaten.

Programmalijs Waterveiligheid

Onderhoud

Door verbetering en intensivering van het inspectieproces (onder meer urgentiebepaling van de geconstateerde gebreken), was ingeschat dat in 2020 € 0,3 miljoen meer budget nodig is voor regulier schadeonderhoud. Deze verhoging is abusievelijk niet opgenomen in de begroting 2020. Regulier schadeonderhoud is noodzakelijk om de stabiliteit van keringen te kunnen waarborgen, lekkages te voorkomen en om te voorkomen dat buitengewoon groot onderhoud versneld moet worden uitgevoerd.

Uit de inspecties en meldingen van dit jaar, is gebleken dat voor 2020 nog € 0,2 miljoen extra nodig is om urgent onderhoud uit te voeren. In totaal wordt de begrotingspost onderhoud regionale keringen derhalve met € 0,5 miljoen opgehoogd.

Bijdrage gemeente Maassluis

In Maassluis heeft de gemeente met een bijdrage van Delfland de kade aan de Goudsteen vernieuwd. Deze bijdrage van € 0,2 miljoen was nog niet opgenomen in de begroting wegens onduidelijkheid over het moment van uitvoeren.

Fte's

Voor de inhuur van de flexibele schil voor de programmalijn Waterveiligheid is € 0,1 miljoen extra nodig, omdat het moeilijk is om in de huidige markt van schaarste voldoende gekwalificeerde mensen te vinden en dat vertaalt zich in hogere markttarieven. Het benodigde budget voor inhuur stijgt derhalve van € 1,2 miljoen naar € 1,3 miljoen.

Programmalijs Waterbewustzijn

Vanwege de corona maatregelen zijn minder bijeenkomsten georganiseerd. Naar verwachting zal hierdoor tot het eind van het jaar minder worden uitgegeven dan begroot. De totale uitgave zal liggen tussen € 0,2 miljoen en € 0,3 miljoen.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2020	
	Begroting	Burap
Waterveiligheid	10,0	13,0
Saldo programma	10,0	13,0

De prognose voor de investeringen komt voor 2020 uit op € 13,0 miljoen. Dit is € 3,0 miljoen hoger dan de begroting en € 0,5 miljoen hoger dan waar rekening mee is gehouden bij het bestuursvoorstel verzamelkrediet Assetsysteem waterkeringen van april jongstleden. In 2020 kan ten opzichte van de begroting meer worden gerealiseerd conform de verwachting bij het opstellen van het bestuursvoorstel. Dit betreft de meer kapitaalintensieve assets, zoals de waterkerende constructie in dorp Schipluiden en de damwand bij dorp De Zweth.

De verwachting is dat de investeringsuitgaven voor 2020 uiteindelijk uitkomen op een bedrag tussen € 12,5 miljoen en € 13,5 miljoen.

3.2. Waterkwaliteit

Door de corona crisis is sprake van vertraging op enkele dossiers, waarbij in sommige gevallen afwijkingen optreden in de doelrealisatie. De voortgang van de prestatie-indicatoren verloopt grotendeels conform begroting.

Onderstaand wordt de doelrealisatie, indien van toepassing, per programmalijn toegelicht.

Programmalijs Waterkwaliteit

KRW-Waterlichamen

Door de coronacrisis hebben de bedrijfsbezoeken in het kader van de gebiedsgerichte aanpak in glastuinbouwpolders tijdelijk stilgelegd. Deze zijn in juni 2020 langzaam weer opgestart.

Het is niet mogelijk om een inschatting te geven van de effecten hiervan op het behalen van de chemische waterkwaliteitsdoelen in 2027.

Overig water

De waterschappen in Zuid-Holland hebben met de provincie afgesproken om waterkwaliteitsdoelen en -maatregelen op te stellen voor overige wateren. Dat vraagt goede afstemming met gemeenten over taken en verwachtingen. Door de coronacrisis loopt het proces van versterking van de samenwerking met gemeenten minder snel dan werd verwacht. Dit proces krijgt in de 2e helft van 2020 extra aandacht.

Programmalijn Internationaal

Een deel van de activiteiten (buitenlandse missies, bijdrage aan kennisprogramma DUTEP en KIWI) is vertraagd door de coronacrisis. Dit leidt niet tot afwijkingen in de doelrealisatie.

Programmalijn Watervisie en ruimtelijke plannen

Watervisie

Door de coronacrisis heeft het opdoen van ervaringen met het gebruik van de Watervisie 1.0 met gemeenten vertraging opgelopen. Nog niet met alle gemeenten kon het gesprek aan de hand van de Watervisie 1.0. voor de omgevingsvisies plaatsvinden. Niet alleen is contact lastiger, maar door de vertraagde invoering van de Omgevingswet hebben gemeenten ook de planning van hun omgevingsvisies aangepast.

Ook voor de uitwerking van het thema Energie voor de Watervisie 1.1 is het lastig gebleken om effectieve ontwerpessies online te organiseren. Wij hopen dit in het najaar alsnog te kunnen doen en verwachten hierbij geen afwijkingen in de doelrealisatie.

Ruimtelijke plannen

Op gebied van Waterplannen wordt de impact van de coronacrisis op de voortgang van het werk zichtbaar. Deze plannen zijn wel belangrijk, maar minder urgent en leiden naar verwachting niet tot afwijkingen in de doelrealisatie.

Prestatie-indicatoren

Programmalijn Waterkwaliteit

<i>Prestatie-indicator</i> <i>Chemische waterkwaliteit</i>	<i>Begroting 2020</i>	<i>Prognose 2020</i>
<i>1) Zomergemiddelde stikstofgehalte West- en Oostboezem</i>	<i>2,5 & 2,0 mg/l</i>	<i>2,5 & 2,0 mg/l</i>
<i>2) In % het aantal aangetroffen gewasbeschermingsmiddelen t.o.v. het totaal gemeten aantal EN de gemiddelde concentratie gewasbeschermingsmiddelen</i>	<i>5,5% & 0,11 µg/l</i>	<i>5,5% & 0,11 µg/l</i>

<i>Prestatie-indicator</i> <i>Ecologische waterkwaliteit</i>	<i>Begroting 2020</i>	<i>Prognose 2020</i>
<i>Aantal verbeterstappen m.b.t. de 4 ESF's in de KRW-waterlichamen t.o.v. 1-1-2018</i>	<i>6</i>	<i>6</i>

Programmalijn Recreatief medegebruik

<i>Prestatie-indicator</i> <i>Zwemwaterkwaliteit</i>	<i>Begroting 2020</i>	<i>Prognose 2020</i>
<i>Het aantal locaties met genomen maatregelen met een negatief zwemadvies van meer dan 3 weken.</i>	<i>0</i>	<i>1</i>

Op basis van de huidige stand van zaken (op twee derde van het zwemseizoen), wordt de streefwaarde van de PI niet behaald door een negatief zwemadvies van meer dan 3 weken voor de zwemlocatie Krabbepas-oostzijde te Vlaardingen als gevolg van teveel blauwalgen.

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2020	Mutaties Burap 2020	Gewijzigde begroting 2020
Waterkwaliteit	7,2	0,2	7,4
Zoetwatervoorziening en coördinatie droogte	0,2	-	0,2
Biodiversiteit	0,2	-	0,2
Recreatief medegebruik	0,7	-	0,7
Internationaal	0,0	-	0
Watervisie en ruimtelijke plannen	2,0	-	2,0
Totaal	10,3	0,2	10,5

De begroting wordt met € 0,2 miljoen naar boven bijgesteld. De mutaties betreffen de programmalijn Waterkwaliteit.

De mutaties zijn als volgt:

- een bijstelling van per saldo € 0,1 miljoen als gevolg van extra inhuur in verband met ziekte en het niet invullen van vacatures, aanvullende monitoring in verband met PFAS en verleende subsidies in 2019 (Stimuleringsregeling Overig water), die in 2020 afgerond en verrekend zijn.
- een bijstelling van € 0,2 miljoen van bemonsteringskosten voor de chemische waterkwaliteit in verband met de PFAS-problematiek.
- Een verlaging van € 0,1 miljoen door een budgetverschuiving van in het verkeerde programma opgenomen budget voor inhuur vanuit dit programma naar het programma Organisatie en bestuur.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2020	
	Begroting	Burap
Waterkwaliteit	3,0	2,3
Saldo programma	3,0	2,3

Door vertraging in de voorbereiding van de projecten NEZ Plas Madestein Witte Vlek (in verband met Flora en Fauna onderzoek) en de vismigratievoorzieningen bij gemaal Aalkeet Binnen- en Buitenpolder (in verband met onderhandelingen met de grondeigenaar) gaat een deel van de investeringen in 2021 plaatsvinden. Daarom worden de geraamde investeringsuitgaven voor 2020 met € 0,7 miljoen verlaagd.

Bijstelling investeringsplannen en kredieten

De vispassages van het gemaal Noord-Kethelpolder en van het gemaal Voordijkshoornse Polder komen te vervallen in het verzamelkrediet *Vervangingsinvesteringen vismigratie 2020* voor instandhouding van bestaande assets. Reeds in het verleden is afgesproken dat nieuwe vispassages via een separaat VV-voorstel ter vaststelling worden voorgelegd. De vispassage voor gemaal Noord-Kethelpolder is meegenomen in het investeringsplan waarmee de VV op 25 juni 2020 heeft ingestemd. Een investeringsplan voor de vispassage voor gemaal Voordijkshoornse Polder wordt naar verwachting in 2021 aan de VV voorgelegd (onderdeel SGBP-3). Deze bijstellingen zijn opgenomen in bijlage 1 van deze Burap.

3.3 Waterkwantiteit

Binnen dit programma verlopen de doelrealisatie en de voortgang prestatie-indicatoren conform de begroting.

Prestatie-indicatoren

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2020</i>	<i>Prognose 2020</i>
<i>Voldoet aan normering voor inundatie (in hectare)</i>	39.400 (97%)	39.957 (98,6%)

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2020	Mutaties Burap 2020	Gewijzigde begroting 2020
Waterkwantiteit	35,5	-	35,5
Grondwater & bodemdaling	0,2	-	0,2
Klimaatadaptatie & hemelwater	2,2	-	2,2
Totaal	37,8	0,0	37,8

Het exploitatiesaldo van het programma Waterkwantiteit blijft gelijk. Binnen de programmalijn Waterkwantiteit vinden wel onderstaande mutaties plaats.

Onderhoud

Wegens gebrek aan capaciteit, door nog niet ingevulde vacatures en ziekte, wordt de inspectie aan de Brielsemeerleiding van € 0,1 miljoen doorgeschoven naar 2021.

De werkzaamheden voor het baggerseizoen 2019/2020 zijn voor 75% gereed. Het restant van de werkzaamheden wordt deze zomer afgerond. De start van de werkzaamheden voor het baggerseizoen 2020/2021 zijn gepland op 1 november 2020. Door de coronacrisis is vertraging opgetreden in het aanleveren van de analysegegevens (kwaliteit baggerspecie). Hierdoor vangen de werkzaamheden waarschijnlijk een maand later aan waardoor een deel mogelijk niet in 2020 zal worden uitgevoerd, maar in 2021. Dat betekent dat de kosten voor 2020 mogelijk lager uitvallen dan begroot. De verwachte kostendaling is nog niet te kwantificeren en is naar verwachting begin 2021 bekend.

Reparaties

Enkele reparaties (Bergboezem Berkel) en onderhoudswerkzaamheden (duiker Herenstraat, Wateringen) vallen € 1 miljoen duurder uit. Oorzaak zijn technische tegenvallers waardoor de werkzaamheden moesten worden aangepast.

Bijdrage gemeente Den Haag

De bijdrage van € 0,7 miljoen aan het Molenvlietpark voor de tweede aanvoerverbinding wordt door vertraging bij de gemeente Den Haag niet dit jaar, maar pas volgend jaar aan de gemeente betaald.

Centralisatie kosten voor inbraak/brandbeveiliging en wagenpark

Door de centralisatie van de kosten voor inbraak/brandbeveiliging en het wagenpark in resp. de programma's Organisatie en bestuur en Waterketen vindt een budgetverschuiving van € 0,2 miljoen plaats vanuit dit programma.

Programmlijn Klimaatadaptatie en hemelwater

Stimuleringsregeling klimaatadaptatie

Het aantal aanvragen voor een bijdrage uit de stimuleringsregeling is dit jaar bijna tweemaal zo groot als vorig jaar. Mogelijk is dit een gevolg van het feit dat door de coronacrisis mensen

meer thuis zijn. Als deze lijn doorzet zal het vastgestelde subsidieplafond voor de stimuleringsregeling van € 0,5 miljoen naar verwachting voor het einde van het jaar totaal zijn toegekend. Op dit moment is niet te voorspellen of we alle aanvragen van particulieren, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen ondersteunen. In het uiterste geval zal de regeling moeten worden gesloten.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2020	
	Begroting	Burap
Waterkwantiteit	9,0	6,6
Saldo programma	9,0	6,6

De geraamde investeringsuitgaven worden verlaagd met € 2,4 miljoen door:

- Een verlaging van € 2,1 miljoen vanwege vertraging in de uitvoering van de 1ste serie groot onderhoud gemalen, omdat hiervoor meer voorbereiding nodig was dan van tevoren werd aangenomen en het starten van de uitvoering van prioritaire exploitatieprojecten, zoals de werkzaamheden aan het gemaal Dijkpolder in Maasland, het schoonmaken van de duiker Herenstraat in Wateringen en de reparatie van de persleiding van het gemaal bergboezem Berkel. Aan deze projecten is prioriteit gegeven omdat uitstel geen optie was vanwege het risico op verlies van functionaliteit.
- Abusievelijk is de bijdrage van € 0,3 miljoen aan de gemeente Westland voor het maatregelenpakket Van Rijnstraat in de Lier als investeringsuitgaven geraamd. Een bijdrage aan derden is echter een immateriële activa, die in de exploitatiebegroting hoort.

Bijstelling investeringsplannen en kredieten

De gewijzigde prioritering van de vervangingsinvesteringen gemalen en de vervangingsinvesteringen watersysteem 2020 en aanbestedingsvoor- en nadelen leiden tot aanpassingen van de vastgestelde investeringsplannen en bijbehorende beschikbaar gestelde kredieten. Deze bijstellingen zijn opgenomen in bijlage 1 van deze Burap.

3.4 Waterketen

Binnen dit programma verlopen de doelrealisatie en de voortgang prestatie-indicatoren conform de begroting met uitzondering van de prestatie-indicator

Programmalijn Transporteren, zuiveren en slib verwerken

We hebben te maken gehad met een breuk in de persleiding van Maassluis naar de zuivering de Grote Lucht. Hierdoor was deze leiding een aantal dagen niet beschikbaar en is er als gevolg daarvan ongezuiverd afvalwater op de Nieuwe Waterweg geloosd.

Prestatie-indicatoren

Programmalijn Transporteren, zuiveren en slib verwerken

Prestatie-indicator	Begroting 2020	Prognose 2020
Verwijderingsrendement stikstof	75%	83%
Verwijderingsrendement fosfaat	75%	82%

Als prestatie indicator is het minimaal te behalen rendement per zuivering (75%) opgenomen. Als resultaat is echter het gemiddelde resultaat van vier zuiveringen opgenomen. We streven namelijk naar een optimaal resultaat binnen kosten en het zo beperkt mogelijk gebruik van chemicaliën. Kortom de streefwaarde van deze PI zal in de begroting scherper worden gesteld om hier ook echt mee te kunnen sturen.

Programmalijn Duurzaam en circulair

Prestatie-indicator	Begroting 2020	Prognose 2020
Opdrachten met duurzame/ circulaire ambitie	20%	25%

Afgelopen jaar is er veel aandacht gegeven aan bewustwording en interne communicatie over de duurzame/circulaire ambitie van Delfland (strategie Delfland Circulair VV 18 mei 2018). Daarnaast worden in steeds meer projecten van Delfland de instrumenten van Duurzaam GWW (ambitiweb en omgevingswijzer) toegepast. Dit resulteert in meer projecten met een duurzame/circulaire ambitie dan begroot.

Programmalijn Energie-en klimaatneutraal

<i>Prestatie-indicator:</i>	<i>Begroting 2020</i>	<i>Prognose 2020</i>
1) <i>Energieneutraal in %</i>	75	71
2) <i>Hoeveelheid CO₂-uitstoot (in tonnen)</i>	18.000	8.259

1) Wij zijn energieneutraal, wanneer ons energieverbruik (uitgedrukt in primaire energie: TJ) gelijk is aan de duurzame bronnen waarover we als Delfland kunnen beschikken. Dit bereiken we door op het energieverbruik te besparen en duurzame energiebronnen te verwerven.

2) We zijn klimaatneutraal wanneer we niet meer bijdragen aan klimaatverandering (geen uitstoot broeikasgassen).

De toelichting op de prognoses van de prestatie-indicatoren is als volgt:

1. Naar verwachting zal Energieneutraal dit jaar uitkomen op 71%. Dit is wel een toename van 2% ten opzichte van vorig jaar, maar minder dan begroot. Door de groengasinstallatie op AWZI Harnaschpolder wekken wij minder stroom zelf op en moeten we meer duurzame stroom inkopen. Deze toename in elektriciteitsverbruik beperkt dit jaar de toename in energieneutraliteit. De CO₂-uitstoot zal dit jaar wel lager uitvallen vanwege de overstap naar duurzamere inkoop van elektriciteit (Nederlandse windenergie).
2. Deze PI wordt ruimschoots behaald.
Op 23 april jongstleden heeft de VV ingestemd met een investeringsplan om in 2025 energieneutraal te zijn, als tussenstap naar klimaatneutraal in 2050, waarbij Delfland geen negatieve en mogelijk zelfs een positieve impact heeft op het milieu. Er wordt invulling gegeven aan het investeringsplan met het uitvoeringplan energieneutraal Delfland. De voorbereiding hiervan is in volle gang, maar de effecten daarvan zullen pas meetbaar worden, in de periode 2021-2025, zodra de maatregelen zijn uitgevoerd.

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2020	Mutaties Burap 2020	Gewijzigde Begroting 2020
Transporteren, zuiveren en slibverwerking	88,9	-1,5	87,4
Samenwerken in de waterketen	1,0	-	1,0
Duurzaam en circulair	2,3	0,6	2,9
Energie- en klimaatneutraal	0,1	-	0,1
Totaal	92,3	-0,9	91,4

De begroting wordt met € 0,9 miljoen naar beneden bijgesteld. De mutaties worden per programmalijn hieronder toegelicht.

Transporteren, zuiveren en slibverwerking

Er is sprake van € 0,6 miljoen hogere lasten. Als gevolg van de persleidingbreuk tussen Maassluis en de zuivering de Groote lucht verwachten we dit jaar meer uitgaven dan begroot. Deels voor het verhelpen van de calamiteit voor € 0,2 miljoen en deels door extra en versneld inspecteren van de gehele leiding Maassluis de Groote Lucht en de leiding 's-Gravensande Nieuwe Waterweg voor € 0,4 miljoen.

Door de lagere kostenverwachting op Grens Overschrijdend Afval Water (GOAW) zuid zijn de lasten € 0,6 miljoen lager vanwege het uiteindelijk lager vastgesteld zuiveringstarief van Waterschap Hollandse Delta (WSHD) en de definitieve afrekeningen van de voorgaande jaren 2014 t/m 2016.

De baten uit GOAW noord vallen structureel € 0,3 miljoen lager uit vanwege het uitblijven van in voorgaande jaren verwachte stijging van indices en vervuilingseenheden.

De dienstverleningsvergoeding PPS wordt met € 0,9 miljoen verlaagd. In de begroting is voor de dienstverleningsvergoeding uitgegaan van een gemiddelde stijging van de indices van 2,4%. De (voorlopige) gemiddelde stijging van de gepubliceerde indices valt lager uit. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de elektriciteitsindex. De prijsontwikkeling van de olieprijsen is gekoppeld aan de elektriciteitsindex. Begin dit jaar hadden we te maken met een lage olieprijs en daardoor een lagere elektriciteitsindex.

De lasten voor het verwerken van het slib in de regio noord worden € 0,1 miljoen hoger dan verwacht vanwege een grotere hoeveelheid slib dit jaar.

In de begroting is uit voorzichtigheid gerekend met een lage verkoopprijs voor de Herbruikbare Brandstof Eenheden (HBE). De huidige prijsontwikkelingen laten ondanks de coronacrisis een hogere verkoopprijs zien dan die uit de begroting. Hoe de verkoopprijs zich in de tweede helft van het jaar ontwikkelt is afhankelijk van de ontwikkeling van het coronavirus en de economie. Een terugvallende vraag levert een lagere verkoopprijs.

De fysieke gasprijs is dit jaar sinds decorona crisis fors gedaald en zorgt voor een opbrengstdaling t.o.v. de begroting. Per saldo wordt, rekening houdend met deze onzekerheden, toch een hogere bate verwacht van € 1,0 miljoen.

Duurzaam circulair

De begroting voor het wagenpark en banqueting (catering en facilitaire ondersteuning bij vergaderingen) worden gecentraliseerd en geactualiseerd. Hierdoor vermindert de administratieve last, ontstaat een duidelijk overzicht en komen de gerealiseerde kosten op een plek. Dit betekent een verschuiving tussen programma's van € 0,3 miljoen. Tegelijkertijd wordt het budget verhoogd met in totaal € 0,3 miljoen, door de groei van het wagenpark op basis van het nieuwe vervoersbeleid van € 0,2 miljoen en het vervallen van de doorbelaste opbrengsten van € 0,1 miljoen door de centralisatie.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2020	
	Begroting	Burap
Transporteren, zuiveren en slib verwerken	5,0	2,4
Saldo programma	5,0	2,4

De geraamde investeringsuitgaven worden verlaagd met € 2,6 miljoen door:

S.C.H.O.O.N.

In februari 2019 is met het verkrijgen van het krediet voor de S.C.H.O.O.N. projecten een globale verdeling over de jaren gemaakt. Deze is als zodanig opgenomen in de begroting. Met het opstellen van de plannen van aanpak (met bijbehorende projectplanningen, risicodossiers, startnotities etc.) bleek in het najaar van 2019 (na aanlevering begroting) dat de raming moet worden bijgesteld. Het gaat vooralsnog alleen om een verschuiving van 2020 naar 2021. Het totaal benodigde krediet en de eindmijlpaal voor het opleveren van de projecten blijven ongewijzigd. Effect € 1,9 miljoen minder uitgave dan begroot in 2020.

Overige investeringen

De uitgave op de overige investeringen zijn lager door een herijking op de vervangingsinvesteringen (€ 0,7 miljoen minder uitgave dan begroot). In september 2020 wordt een nieuw investeringsvoorstel aan de verenigde vergadering voorgelegd.

Burap 2020

Dossiernummer:1825

Scope wijziging verduurzaming Houtrust

Op 19 december 2019 heeft de verenigde vergadering ingestemd met het voorstel om de AWZI Houtrust te verduurzamen door het bouwen van een groengasinstallatie, een CO₂-vervloeiingsinstallatie en het plaatsen van een warmtepomp. Daaraan wordt het in serie zetten van de vergistingstanks toegevoegd, waarmee een extra energiebesparing van ca. 800.000 kWh per jaar wordt gerealiseerd. Het project kan kostenneutraal uitgevoerd worden.

3.5 Organisatie en bestuur

Algemeen

Impact van de coronacrisis op de organisatie

Na de aankondiging van de intelligente lockdown vanaf 12 maart 2020 is de organisatie overgestapt op zoveel mogelijk thuis werken. De inzet en professionaliteit van de organisatie zorgen ervoor dat het werk doorgaat. De vitale processen, inclusief die rond besluitvorming, zijn en blijven naar verwachting gegarandeerd. Ook het werven van nieuwe medewerkers kan gewoon doorgaan. Het ziekteverzuim is niet gestegen en blijft het binnen de norm die daarover oorspronkelijk is afgesproken.

Hoewel op het eerste gezicht thuiswerken het werk van Delfland nauwelijks beperkt, trekt het een wissel op individuele medewerkers en op de organisatie als geheel. Het op afstand werken heeft indirecte gevolgen, zoals psychische belasting en wijzigingen in persoonlijke omstandigheden. Tot slot zijn de effecten voor de langere termijn van corona op de organisatie onbekend. Dat hangt af van veel onzekere factoren, zoals het verdere verloop van de coronaverspreiding (tweede golf, vaccin).

De medewerkers worden regelmatig bevraagd over de impact van de onzekerheid op hun welbevinden en hun effectiviteit. Daarin hebben de medewerkers aangegeven dat zij vinden dat de organisatie goed omgaat met de coronacrisis. Aandachtspunten (ICT-voorzieningen, prioritering in werk en onzekerheid over de toekomst) waren er ook en daarop is actief gestuurd. Zo is er extra inzet geweest op de zorg voor de medewerkers en het in verbinding blijven met elkaar. Voor de periode totdat een sector brede Cao-afspraken over thuiswerkvoorzieningen van kracht wordt, is in overleg met de OR een tijdelijk kader opgesteld op grond waarvan Delfland faciliteiten (zoals stoelen, pc's, monitors en ondersteuning op de werkplek) beschikbaar stelt om thuis werken mogelijk te maken. We blijven de impact monitoren door vervolgonderzoek.

Doelrealisatie

De doelrealisatie verloopt grotendeels conform begroting. Per programmaliijn worden de afwijkingen toegelicht.

Programmaliijn Organisatie en bestuur

De coronamaatregelen hebben ook effect gehad op de bestuursvergaderingen. Deze konden niet meer fysiek plaatsvinden. Daarom is gekozen voor online vergaderen met videoverbinding. Deze vergaderingen zijn ook voor belangstellend publiek te volgen via de website.

Met het algemeen bestuur is door middel van trainingen gewerkt aan het oveleggen volgens de BOB-methodiek.

Het programma Omgevingswet bij Delfland verloopt zoals in het programmaplan is aangegeven. In mei van dit jaar is echter duidelijk geworden, dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet met een jaar is uitgesteld (1-1-2022). De belangrijkste reden is dat het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet en de daarmee samenhangende koppelingen nog onvoldoende ontwikkeld zijn. Een deel van de werkzaamheden zal daarom in 2021 plaatsvinden. Het uitstel van de wet leidt er bovendien toe, dat bestaande werkprocessen en instrumenten nog een jaar langer toegepast worden, terwijl ook de nieuwe samenhangende processen en het participatiebeleid al ingeregeld moeten worden.

Door de coronacrisis zijn er geen nieuwe strategische ontwikkelingen gestart. De totstandkoming van het WBP6 is wel volgens planning gestart en daarvoor houden we, ondanks landelijk uitstel van het Nationaal Waterprogramma, onze planning vooralsnog aan. Voor innovatieve projecten zijn bij het Innovatiefonds minder voorstellen ingediend.

Programmalijs Regulering & toezicht

Als gevolg van onderbezetting door vacatures en tegelijkertijd een toename van het aantal (complexe) aanvragen, is de werkvoorraad zodanig opgelopen dat niet alle aanvragen meer binnen de wettelijke termijn konden worden afgehandeld. Gelet op het aanhoudend hoge aantal aanvragen, blijft dit een aandachtspunt dat in Q3 en Q4 wordt aangepakt.

Door de coronamaatregelen was het tussen maart en juni niet mogelijk alle controlewerkzaamheden uit te voeren; de uitvoering zal daardoor ongeveer 35% lager liggen. De vrijkomende capaciteit is ingezet voor extra toezicht op en communicatie over de recreatiedruk op het watersysteem. Die druk is door de coronamaatregelen en het warme weer groter dan voorgaande jaren.

Prestatie-indicatoren

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2020</i>	<i>Prognose 2020</i>
<i>Medewerkersmotivatie</i>	7,3	7,3
<i>TRCF (de mate van veiligheid in de organisatie, uitgedrukt in het aantal ongelukken per miljoen gewerkte uren)</i>	5	15

Toelichting bij de prestatie-indicatoren:

- Medewerkersmotivatie: Deze PI is opgebouwd uit verschillende aspecten, onder andere hoe ervaart de medewerker het werk, de organisatie, de leidinggevende, zijn invloed en de beloning. In de meting in 2019 scoorde Delfland 7,2 (ter indicatie: de branche 7,0 en alle waterschappen 7,4).
- TRCF: Het gebruik van de TRCF als PI bevordert het bewust omgaan met veiligheid. Het maakt zichtbaar dat meldingen consequent worden gedaan en dat gestructureerde monitoring plaatsvindt van de afhandeling daarvan. De streefwaarde van de PI is voor Delfland gesteld op 5. Momenteel scoort Delfland een jaarlijks voortschrijdend gemiddelde van circa 20. Deze score bestaat voornamelijk uit kleine incidenten, er hebben zich geen ernstige ongevallen en ongevallen met dodelijke afloop of blijvend letsel voorgedaan. De score van Delfland is aanzienlijk hoger dan de streefwaarde. Dit past bij de ontwikkelingsfase waarin de organisatie zich bevindt, namelijk tussen 1 en 2 op een schaal van 5 van de Veiligheidscultuurladder, die het volwassenheidsniveau van de organisatie op het gebied van veiligheid aanduidt. Het veiligheidsprogramma dat wordt ontwikkeld op basis van onze ambitieverklaring voor veilig, gezond en milieubewust werken, richt zich op een stijging op de cultuurladder naar een niveau tussen 4 en 5. Dit moet zich gaan vertalen naar een lagere TRCF-score (minder incidenten).

Programmalijs Regulering & toezicht

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2020</i>	<i>Prognose 2020</i>
<i>De vergunningen worden binnen de wettelijke termijn van 8 weken verstrekt</i>	95%	89%

Door onderbezetting en een toename van het aantal (complexe) aanvragen, kon niet meer worden voldaan aan de wettelijke afspraken. Op de Burap peildatum wordt 89% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn verstrekt. Een prognose voor het gehele jaar kan nog niet worden afgegeven in verband met onzekerheid. In de jaarrekening wordt hierover gerapporteerd.

Exploitatie

Programmaliijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2020	Mutaties Burap 2020	Gewijzigde begroting 2020
Organisatie en bestuur	27,0	0,6	27,6
Regulering en toezicht	7,1	-	7,1
Communicatie & Crisisorganisatie	2,1	-	2,1
Totaal	36,2	0,6	36,8

De begroting wordt met € 0,6 miljoen naar boven bijgesteld. Deze bijstelling wordt enerzijds veroorzaakt door per saldo € 0,9 miljoen hogere lasten en anderzijds door lagere lasten als gevolg van de coronacrisis van € 0,3 miljoen.

Gevolgen coronacrisis

Als gevolg van de coronacrisis is per saldo sprake van een positief effect op de exploitatie van € 0,3 miljoen binnen dit programma.

Er is sprake van € 0,7 mln lagere kosten. Allereerst is er een afname in de personele kosten door lagere reiskosten van € 0,1 miljoen en door € 0,2 miljoen minder kosten voor de Delfland Academie opleidingen. Door een focus op het primaire proces zien we een afname van nieuwe strategische ontwikkelingen. Ook het aantal aanvragen voor innovatieve projecten uit het innovatiefonds is afgenomen. Deze beide ontwikkelingen leiden tot een kostendaling van respectievelijk € 0,1 en € 0,3 miljoen.

Naast deze € 0,7 miljoen lagere kosten hebben we een toename van € 0,4 miljoen aan extra facilitaire kosten door de coronamaatregelen.

Overige mutaties

Naast de genoemde effecten van de coronacrisis, is op de programmaliijn *Organisatie en Bestuur* sprake van € 1 miljoen hogere kosten en € 0,1 miljoen lagere kosten.

De lagere kosten betreffen kleine interne verschuivingen (wagenpark, banqueting, vastgoed) van € 0,1 miljoen.

De toename in kosten van € 1,0 miljoen betreft:

- Hogere structurele kosten mobiele telefonie van € 0,2 miljoen door de organisatiegroei;
- Hogere bijdrage van € 0,1 miljoen aan het Waterschapshuis door opheffing van de Btw-vrijstelling voor waterschappen;
- Een technische correctie van het budget voor pensioenkosten voor het Bestuur van € 0,1 miljoen (aanspraken en uitgaven blijven ongewijzigd);
- Kosten voor het hogere aantal tewerkgestelde arbeidsparticipanten conform de Wet Stimulering Arbeidsparticipatie) van € 0,1 miljoen;
- Hogere kosten van € 0,2 miljoen door budget verschuivingen voor inbraak/brandbeveiliging en inhuurkosten vanuit het programma Waterketen;
- Hogere kosten van € 0,1 miljoen door de uitrol van MS Office365 en MS teams vanwege benodigde training van de medewerkers;
- Kosten van € 0,1 miljoen voor inhuur van een projectleider Wet Open Overheid en Gegevensbeheer op orde;
- Tenslotte een budgetverschuiving van € 0,1 miljoen voor inhuur capaciteit vanuit het programma Waterkwaliteit vanwege het in het verkeerde programma opgenomen budget.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2020	
	Begroting	Burap
Digitalisering & digitale transformatie	1,0	0,6
Saldo programma	1,0	0,6

De investeringsramingen worden van € 1 miljoen verlaagd naar € 0,6 miljoen doordat:

- De kosten voor het project Verbouwing De Grote Lucht (schoon-vuil zonering) vallen lager uit en worden betaald uit exploitatie, omdat de investeringsgrens van € 0,1 miljoen niet wordt behaald. De raming hiervan was € 0,2 miljoen.
- Het project Migratie WAN komt te vervallen (€ 0,3 miljoen) omdat we bij de huidige leverancier Glaslokaal blijven.
- De prognose voor het project migratie MS-applicaties naar de Cloud wordt verhoogd naar € 0,1 miljoen, omdat de geplande afronding van het project in 2019 is vertraagd.

3.6 Financiën

De voortgang op de doelrealisatie verloopt conform planning.

De belastingoplegging loopt in grote lijnen conform planning. In verband met de coronacrisis is er een (betalings)uitstelregeling gehanteerd voor bedrijven. Deze liep initieel tot 30 juni 2020 en is in aangepaste vorm doorgezet tot 1 september 2020. 1509 bedrijven hebben hiervan gebruik gemaakt tot en met 30 juni 2020 volgens de opgave van de RBG. Het effect van de coronacrisis op de opbrengsten wordt toegelicht onder algemene dekkingsmiddelen.

Prestatie-indicatoren

Programmalijn Financiële producten

Prestatie-indicator	Begroting 2020	Prognose 2020
Netto schuldquote (schuldpositie gerelateerd aan omzet)	269%	270%
Kapitaallasten in % van de omzet	27%	27%
Vrije kasstroom (in € miljoen)	20,0	18,8

Op basis van de prognose van het exploitatieresultaat en de realisatie van investeringen op concernniveau is de verwachting dat de netto schuldquote iets hoger uitkomt en vrije de kasstroom daalt.

In onderstaande tabel wordt de opbouw van de vrije kasstroom weergegeven

Aflossingscapaciteit - verwachte kasstroom (bedragen*€ 1 miljoen)	Begroting 2020	Prognose 2020
<i>1 Kasstroom uit exploitatie</i>		
Totale opbrengsten	254,3	254,2
Totale lasten	-227,3	-231,7
Afschrijvingen	38,5	38,5
1 Totaal kasstroom exploitatie	65,4	61,0
<i>2 Kasstroom investeringen</i>	-28,0	-24,9
Subtotaal kasstroom (vóór verplichte aflossing)	37,4	36,1
<i>3 Kasstroom aflossingen</i>		
Aflossingen PPS-leningen en overige leningen	-17,3	-17,3
Totale vrije kasstroom (na verplichte aflossing)	20,0	18,8

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2020	Mutaties Burap 2020	Gewijzigde begroting 2020
Financiële producten	2,4	-0,8	1,6
Regionale Belasting Groep	7,0	0,5	7,5
Onvoorzien, frictiekosten, indexering en reserves	4,3	-0,3	4,0
Algemene dekkingsmiddelen	-234,6	1,5	-233,1
Totaal	-220,9	0,9	-220,0
Stelpost ambtelijk	-2,9	2,8	-0,1

Binnen het programma vindt een neerwaartse bijstelling plaats van de begroting van € 0,9 miljoen. Daarnaast wordt invulling gegeven aan de ambtelijke stelpost ten behoeve van de taakstelling.

Taakstelling

In de BURAP onderscheiden we mutaties die corona-gerelateerd zijn en mutaties die niet corona-gerelateerd zijn. De niet-coronagerelateerde mutaties komen voort uit mee- en tegenvallers in de regulierere bedrijfsvoering en tellen op tot € 2,8 miljoen voordelig (zie hoofdstuk 2). Dit saldo van € 2,8 miljoen voordelig wordt ingezet voor realisatie van de taakstelling die is opgenomen in de begroting 2020.

Deze taakstelling is in de begroting opgenomen vanuit het oogpunt van een sober en realistisch begrotingsbeleid. Hieraan ligt ten grondslag de in eerdere jaren door de VV geuite wens om aan het einde van een begrotingsjaar geen overschot te hebben. Dat wil zeggen: uitgaven en opbrengsten zo scherp mogelijk ramen en erop sturen om mee- en tegenvallers zoveel mogelijk tegen elkaar te laten wegvallen. Hiermee in lijn zijn dit jaar de werkelijke uitgaven gemonitord op over- en onderschrijdingen en is steeds voor het totaal gestuurd op realisatie binnen de grenzen van de begroting, inclusief de genoemde taakstelling. Het in deze Burap resulterende niet-corona gerelateerd mutatiesaldo (€ 2,8 miljoen) maakt derhalve onderdeel uit van de taakstelling (omvang € 2,9 miljoen). Het saldo van de reguliere mee- en tegenvallers na inzet op de taakstelling wordt nul. Van de taakstelling resteert € 0,1 miljoen, die in het resterende deel van 2020 zal worden ingevuld.

Gevolgen coronacrisis

Als gevolg van de coronacrisis is per saldo sprake van een negatief effect op de exploitatie van € 4,7 miljoen binnen dit programma. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een daling van de verwachte belastingopbrengsten onder de lijn *Algemene dekkingsmiddelen* van € 4,1 miljoen en terug te voeren op een verwachte hogere oninbaarheid en kwijtschelding voor de jaren 2019 en 2020. Daarnaast is sprake van een bijstelling van de begroting van de RBG (programmalijn *Regionale Belastinggroep*) over 2020 van € 0,6 miljoen. De RBG mist rente-opbrengsten bij dwanginvordering wegens de door het Rijk ingestelde renteverlaging van 4% naar 0,1%.

Programmalijn Financiële producten

Op deze programmalijn vindt per saldo een voordelige bijstelling plaats van € 0,8 miljoen. Dit is de resultante van een verwachte opbrengststijging van € 0,8 miljoen door aanstaande dividuutkering door de Nederlandse Waterschapsbank, een budgetverschuiving naar de programma's Waterketen en Organisatie en bestuur vanwege centralisatie banqueting en een ten onrechte in dit programma opgenomen budget voor Vastgoed van in totaal € 0,1 miljoen en een kostenstijging door een hogere premie van de brandverzekering, hogere taxatiekosten voor verzekeringen en een hogere bijdrage aan de Financiële eenheid van totaal € 0,1 miljoen.

Programmalijs Regionale Belasting Groep

Per saldo is op deze programmalijs sprake van € 0,5 miljoen hogere kosten. Naast het eerder benoemde corona-effect van € 0,6 miljoen wordt het voordelig jaarresultaat 2019 verrekend en verwacht de RBG een daling in de exploitatiekosten over 2020 van in totaal € 0,1 miljoen.

Programmalijs Onvoorzien, frictiekosten, indexering en reserves

Vanwege de verwachte opbrengst uit detachering wordt het budget met € 0,3 miljoen verlaagd.

Algemene dekkingsmiddelen

Op deze programmalijs is sprake van per saldo lagere opbrengsten van € 1,5 miljoen. Naast het eerder benoemde negatieve corona-effect van € 4,1 miljoen door een toename kwijtschelding en oninbaarheid betreffende de jaren 2019 en 2020, is sprake van een toename in de door de RBG geprognosticeerde belastingopbrengsten voor 2020 van per saldo € 2,5 miljoen. Daarnaast zijn er € 0,2 miljoen minder opbrengsten door het afschaffen van precario conform VV-besluit d.d. 21 november 2019) en neemt de verwachte oninbaarheid bij meetbedrijven af met € 0,3 miljoen (vrijval van bij jaarrekening 2019 ingestelde post dubieuze debiteuren).

In onderstaande tabellen zijn de mutaties in de belastingopbrengsten uit watersysteemheffing en zuiveringsheffing voor het jaar 2020 nader gespecificeerd.

Zuiveringsheffing	Volumeontwikkeling				Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
	Eenheid	Aantal Begroting 2020 (A)	Aantal Burap 2020 (B)	Delta Eenheden (B-A)	Begroting 2020 (C)	Prognose 2020 (D)	Delta (C-D)
Zuiveringsheffing	Vervuilingseenheden	1.475.800	1.494.700	18.900	137.987	139.754	-
Oninbaarheid	Vervuilingseenheden	27.200	31.624	4.424	2.543	2.957	414
Totaalopbrengsten		1.448.600	1.463.076	14.476	135.444	136.798	-1.354

De prognose voor de opbrengsten uit zuiveringsheffing wordt met € 1,4 miljoen verhoogd door een toename van de vervuilingseenheden ten opzichte van de begroting.

Watersysteemheffing	Volumeontwikkeling				Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
	Eenheid	Aantal Begroting 2020 (A)	Aantal Burap 2020 (B)	Delta Eenheden (B-A)	Begroting 2020 (C)	Prognose 2020 (D)	Delta (C-D)
-ingezetenen	Huishoudens	519.600	522.000	2.400	64.061	64.357	296
-gebouwd	WOZ (* € 1 milj.)	166.147	169.852	3.705	38.731	39.576	844
-ongebouwd en natuur		21.700	21.700	0	3.398	3.398	-
Kwijtschelding	Huishoudens	-57.000	-66.031	-9.031	7.028	8.141	1.113
Oninbaarheid	Huishoudens	-8.000	-9.396	-1.396	986	1.158	172
Verontreinigingsheffing	Vervuilingseenheden	400	400	0	37	37	-
Totaalopbrengsten					98.214	98.069	145

De toename van de prognose voor de opbrengsten uit watersysteemheffing van 1,1 miljoen wordt veroorzaakt door de hoger uitgevallen WOZ-waarde en een toename van de huishoudens ten opzichte van wat we in de begroting hadden voorzien.

4 Risicomanagement

Voor de in de begroting 2020 opgenomen risico's en beheersmaatregelen is medio 2020 nagegaan in hoeverre deze nog actueel zijn.

Nieuwe risico's

Deze actualisatie heeft geleid tot de onderstaande zes nieuwe risico's en beheersmaatregelen:

Risico's en beheersmaatregelen				
Nr	Risico	Niveau	Programma	Beheersmaatregel
	Veroudering zuiverings installaties	Zeer hoog	Waterketen	De installaties worden aangepast aan de modeme eisen en wensen. Hiervoor wordt budget vrijgemaakt, gebaseerd op een afgewogen oordeel.
	Pandemie	Hoog	Alle programma's	Ergonomie thuiswerkplekken faciliteren en voor een aantal activiteiten aanwezigheid op kantoor mogelijk maken.
	Onvoldoende biogasveiligheid	Hoog	Waterketen	Verplaatsen vergisting van NWA naar DGL. Zorgen voor overgang naar automatische veilige situatie bij verstoringen. Meenemen in masterplannen.
	Verleggen persleidingen door nieuw tracé derden	Hoog	Waterketen	Meer juridische mogelijkheden om ongewenste ontwikkelingen te beperken. Met partners komen tot een integrale afweging van maatschappelijke kosten en baten.
	PFAS bij grondwerken	Hoog	Waterveiligheid en waterkwantiteit	Meer baggerspecie moet worden afgevoerd als verontreinigde grond en daardoor zullen de kosten van baggeren sterk stijgen. Lokaal verontreinigde grond mag beperkt worden toegepast in sterker vervuilde grond.
	Capaciteit slibverwerking	Medium	Waterketen	Vergroten verwerkingscapaciteit van slibverbrandingsinstallaties. Maken van afspraken in Unieverband om nationaal voldoende verwerkingscapaciteit te realiseren. Zoeken naar wettelijk toegestane alternatieve verwerkingsmethoden.

Actualisatie risico's

Voor wat betreft de in de begroting 2020 opgenomen risico's leidt de actualisatie tot de volgende bijstellingen:

- Het afvoeren van het risico Uitval besturingskast door veroudering, omdat de meest verouderde kasten in 2020 worden vervangen. De beheersmaatregelen zijn toegevoegd aan het risico 'Langdurige uitval Technische automatisering'.
- Het waar nodig herformuleren van de beheersmaatregelen voor een aantal risico's;
- Het aanpassen van de risiconiveaus van een drietal risico's;
 - Het risico 'Niet halen lange termijn doelen KRW' van het niveau Zeer Hoog naar het niveau Hoog;
 - Het risico 'Verhoging heffing lozen effluent op rijkswater' van het niveau Zeer Hoog naar het niveau Medium;
 - Het risico 'Schade aan natuurvriendelijke oevers' van het niveau Hoog naar het niveau Medium.

Opgetreden risico's

In de eerste zeven maanden van 2020 zijn de volgende risico's opgetreden:

- Ongeval tijdens werkzaamheden (risico 7). Er hebben zich zeven incidenten voorgedaan, waarbij EHBO of doktersbehandeling nodig was in verband met lichamelijk letsel.
- Lokale verontreiniging watergangen (risico 8). Er is drie keer opgeschaald voor lokale verontreiniging watergangen.
 - Op 24 januari 2020 is Delfland opgeschaald geweest naar fase 1 in verband met olieverontreiniging in Delft. De olie is opgeruimd.
 - Op 1 april is Delfland opgeschaald naar fase 1 in verband met olie op de Strijp, een boezemtak in Den Haag. De olie is opgeruimd.
 - Op 18 mei 2020 is Delfland opgeschaald naar fase 2 vanwege een persleidingbreuk bij de Maassluisdijk in gemeente Vlaarding. Hierbij is tijdelijk rioolwater geloosd op het buitenwater nabij gemaal Zaaier. Hierdoor heeft vissterfte plaatsgevonden. Om

verdere vissterfte te voorkomen is zoet water uitgemalen met gemaal Zaaijer om vervuiling weg te spoelen.

De kosten zijn binnen de reguliere begroting opgevangen.

- Noodzaak herontwerp installaties (risico 14). Het huidige ontwerp van het rioolgemaal Morsestraat blijkt niet te voldoen aan de functionele eisen. Een voorstel voor de benodigde aanpassingen, met investeringsbedrag naar verwachting tussen de € 3 en € 5 miljoen, zal ook in het najaar 2020 aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.
- Lekkage persleiding (risico 15, zie ook hierboven bij de 3^e bullit onder Lokale verontreiniging watergangen). In mei 2020 is een persleidingbreuk in de afvalwatertransportleiding vanuit rioolgemaal Maassluis naar de zuivering De Grootte Lucht opgetreden. Dit heeft lokaal tot overlast geleid. De reparatie is binnen 72 uur gerealiseerd, met behulp van voorhanden zijnde materialen en inzet calamiteitenannemer. Voor de kosten van de reparatie € 0,2 miljoen en van extra inspecties van leidingen € 0,4 miljoen is budget € 0,6 miljoen aangevraagd in deze bestuursrapportage.
Voor het nemen van structurele maatregelen is nog geen inschatting te maken, dit hangt af van de onderzoeken.
- Pandemie (nieuw risico). Afgelopen periode heeft het risico pandemie zich gemanifesteerd. Deze is nog gaande en er zijn nog steeds beperkingen van kracht. Vooralsnog lijkt het grootste financiële effect van deze pandemie het door de RBG geprognosticeerde verlies aan belastinginkomsten en hogere kosten in 2020 van € 4,7 miljoen.

Overige

De in de jaarrekening 2019 gemelde rechtszaak over een dispuut met een aannemer loopt nog. De rechtbank doet mogelijk in het najaar 2020 een uitspraak over wie de kosten van de eerder uitgevoerde werkzaamheden aan de persleiding Bergboezem Berkel ter waarde van ca. € 1,5 miljoen moet betalen.

Bijlage 1 Mutaties investeringsplannen en investeringskredieten

In onderstaande tabel zijn in totaal 3 investeringsprojecten opgenomen waarvan het investeringsplan (IP) en investeringskrediet (IK) in totaal worden bijgesteld met respectievelijk € 1,0 en € 1,4 miljoen.

Deze bijstelling van investeringsplannen en investeringskredieten betreft:

- Een verlaging van € 0,4 miljoen doordat de vispassages van het gemaal Noord-Kethelpolder en van het gemaal Voordijkshoornse Polder komen te vervallen binnen het verzamelkrediet voor instandhouding van bestaande assets. Afgesproken is dat nieuwe ambities via een separaat VV-voorstel onder de aandacht worden gebracht;
- Een verhoging van het investeringskrediet van € 0,5 miljoen betreffende een aantal projecten binnen de vervangingsinvesteringen gemalen 2020 op basis van onder andere voortgang, uitvoering, aanbesteding en samenwerking met andere partijen;
- Een verhoging van het investeringsplan- en krediet vervangingsinvesteringen watersysteem.
Deze bijstellingen betreffen enerzijds een verlaging in verband met de reeds uitgevoerde prioritaire deelprojecten (onderbemaling bij het gemaal Polder Schieveen, de stuw in de polder Nieuwland-Noordland en de opmaling bij gemaal Polder Zwartenhoek) en anderzijds het toevoegen van andere prioritaire deelprojecten (gemaal polder Klaas Engelbrecht, het gemaal polder Vlaardingen-West en de stuw bij de dorpskade in de Oud- en Nieuw-Wateringveldsepolder).
Deze aanpassingen leiden per saldo tot een verhoging van het investeringsplan en -krediet van respectievelijk € 1,4 miljoen en € 1,3 miljoen.

De voorgestelde wijzigingen worden in de besluitvorming van de Burap afzonderlijk ter vaststelling aan de VV voorgelegd.

Tabel Mutaties investeringsplannen en investeringskredieten

Prog.	Naam project	Project-nummer	Investeringsplan oud (IP)	Mutatie IP	Nieuw IP	Investerings krediet oud (IK)	Mutatie krediet	Nieuw krediet
2	Vervangingsinvesteringen vismigratie 2020	0.702079/001	419.975	-419.975	0	400.000	-400.000	0
3	Vervangingsinvesteringen gemalen	0.702039/001	8.596.000	0	8.596.000	7.870.000	458.000	8.328.000
3	Vervangingsinvesteringen watersysteem 2020	0.702077/001	4.941.050	1.390.538	6.331.588	4.706.300	1.324.400	6.030.700
			13.957.025	970.563	14.927.588	12.976.300	1.382.400	14.358.700